

Interviu cu viceprim-ministrul, ministrul Economiei, Octavian Calmâc

Săptămâna trecută a fost aprobată în lectură finală legea privind promovarea energiei regenerabile. Cum estimați impactul legii asupra pieței energiei din Moldova?

Această lege a fost așteptată de Guvern, dar mai ales de către investitorii privați, care au acum claritate în privința politicilor de stat și își pot planifica investițiile, știind care vor putea fi criteriile de intrare pe piață și de recuperare a investițiilor. Este o lege foarte importantă, care stabilește obiectivele naționale în materie de energie regenerabilă, precum și mecanismele de suport pentru dezvoltarea pieței. Astfel, către anul 2020 ne-am propus să atingem o cotă de 17% energie din surse regenerabile din consumul final brut de energie și 10% în domeniul transporturilor.

Cel mai important este că a fost aprobat? schema de suport ce va fi aplicat? în Moldova pentru energia regenerabil? – licita?ii cu pre? plafon, orientate la cel mai mic pre? și cele mai noi tehnologii propuse de investitori, cu obligarea furnizorilor să achizi?ioneze întreaga cantitate de energie produs? de produc?orul eligibil de energie electric? regenerabil?, pe un termen de 15 ani.

S-a mers pe acest mecanism de suport, de rând cu o limit? a capacit??ii totale de generare fotovoltaice și eoliene, reie?ind din experien?a acumulat? de Comunitatea Energetic? și ??rile mai avansate în utilizarea SRE. Astfel, având în vedere limit?rile pie?ei în partea ce ?ine de asigurarea securit??ii livr?rilor și capacitatea de plat? a consumatorilor, Guvernul a decis să autorizeze o capacitate limitat? de generare din surse regenerabile de energie, pentru a asigura atât posibilitatea de echilibrare a sistemului în perioade când, din motive obiective, scade producerea de energie regenerabil?, cât și pentru a nu provoca scumpiri a energiei pentru consumatorii finali. A fost un exerci?iu dificil, dar foarte important - de a găsi echilibrul între interesele investitorilor și cele ale consumatorilor și sper?m că ne-a reu?it. Deja în s?pt?mâna în care a fost aprobat? legea, a fost publicat anun?ul pentru studiul de impact ecologic al unei viitoare centrale electrice eoliene de 60 MW, mai mare decât avea CET1 din Chi?in?u. Cu alte cuvinte, investitorii au perceput pozitiv semnalele lansate de noi. A?a că?, sunt sigur că mecanismele selectate de suport vor sus?ine dezvoltarea pie?ei și atingerea obiectivelor setate de Guvern.

Ce alte stimulente prevede noua lege pentru dezvoltarea pie?ei de energie regenerabil??

Un alt element foarte important, introdus de noua lege a regenerabilelor, este principiul contoriz?rii nete. Astfel, orice gospod?rie care are panouri fotovoltaice și produce energie electric? în exces fa?? de necesit??ile proprii, o va livra în re?ea, iar la sfâr?itul lunii se va face bilan?ul. Achit?rile între produc?tor/consumator și furnizorul de energie electric? se vor efectua în baza soldului de la sfâr?itul anului. Noua lege a eliminat restric?ia prin care doar cei ce aveau panouri fotovoltaice cu capacitate de peste 10 kW puteau livra energie electric? în re?ea contra unui tarif stabilit de ANRE. Acum legea stabile?te doar limita maxim? a capacit??ii instalate – de 100 kW. Mai vreau să atrag aten?ia aici că contractele de contorizare net? se vor semna în baza principiului „primul venit – primul servit” până la un volum de 1% din totalul energiei electrice furnizat? în re?ea.

În paralel cu Legea privind promovarea surselor regenerabile de energie este în proces de aprobare și noua Lege privind energia electric?, document ce prevede cum se stabilesc tarifele de acces la re?ea pentru energia electric? regenerabil?. Astfel, produc?orii de energie electric? vor beneficia de acces nediscriminatoriu, reglementat, la re?elele electrice, la tarife publicate, nediscriminatorii, bazate pe costuri, transparente și previzibile, calculate și aprobate în conformitate cu Legea cu privire la energia electric?.

Pe ce tipuri de energie mizează Guvernul în atingerea obiectivelor stabilite pe domeniul regenerabilelor?

Desigur, cel mai mare poten?ial în Moldova îl are biomasa, fiind echivalent cu aproape 85% din energia regenerabil? consumat? sub diferite forme în interiorul ??rii. Am vorbit la început mai mult despre eoliene și fotovoltaice, deoarece aceste două domenii sunt mai puțin dezvoltate în Moldova în raport cu biomasa, de?i acum cinci ani p?rea că acest domeniu nu este unul interesant și reprezintă un pas înapoi.

Biomasa s-a dovedit a fi o „cenu??reasă”, care a asigurat marea majoritate din consumul de regenerabile din ultimii ani. În perioada 2011-2016, consumul de energie produs? în R. Moldova, din surse regenerabile, a atins cota de 13% din total, cea mai mare pondere – de 12 % - revenind energiei din biomas?. Datorit? acesteia, Moldova a înregistrat un salt grandios în reducerea dependen?ei energetice fa?? de furnizorii externi de gaze și cărbune. În

anul 2011, producerea de regenerabile era de doar 4%, iar dependența de importuri – quasi-totală.

O contribuție semnificativă la creșterea consumului de energie termică din biomasă solidă au avut-o cele 144 de centrale termice instalate în instituții publice cu sprijinul Proiectului Energie și Biomasă, precum și oferta de biocombustibil din partea celor 130 de companii producătoare de pelete și brichete. Acestea au o capacitate de producere de aproximativ 120 de mii de tone anual, echivalentă cu peste 53 de milioane de metri cubi de gaze sau 80 de mii de tone de cărbune.

Cum va susține Ministerul Economiei dezvoltarea în continuare a pieței de biocombustibil?

În primul rând, mizăm pe creșterea calității combustibililor din biomasă solidă odată cu lansarea laboratorului specializat și eliminarea criticilor periodice asupra calității biocombustibililor. Producătorii vor putea să demonstreze documentar calitatea produselor plasate pe piață, iar consumatorii - să-și verifice orice dubiu apăsător. Împreună cu cerințele tehnice aprobate anterior de Guvern privind calitatea biocombustibililor, existența laboratorului va duce la o maturizare a pieței.

În al doilea rând, vom stimula sinergia între diverse tipuri de energie regenerabilă. În acest sens, Proiectul Energie și Biomasă a simțit corect trendul, propunându-și în cea de a doua fază să instaleze și panouri solare în instituțiile publice ce trec la încălzire pe biomasă. Utilizarea regenerabilelor trebuie privită în complex cu măsuri de eficiență energetică, care pot reduce consumul de energie cu până la 30%. Astfel, eficiența investiției crește semnificativ și, respectiv, scade termenul de recuperare și cheltuielile bugetare.

În al treilea rând, Ministerul Economiei va promova introducerea cotei 0% a TVA pe întregul lanț valoric de producere a combustibilului din biomasă. În prezent, aici se aplică o cotă standard de 20% a TVA, în timp ce la gazele naturale – de 8%, astfel fiind discriminată producătorii autohtoni și distorsionată piața. Considerăm că introducerea cotei 0 a TVA, la o piață de cca 100 de milioane de lei, nu va reduce semnificativ veniturile la buget, în schimb va genera economii anuale de până la 50 de milioane de lei la buget și va permite impulsivitatea unei piețe cu un potențial enorm pentru Moldova.

În concluzie, prețul utilajelor pentru energia fotovoltaică și eoliană a scăzut în ultimii ani destul de mult, însă raportate la capacitatea de plată și potențialul natural al Republicii Moldova, acestea rămân mai puțin accesibile decât biomasa. Aceasta se găsește din abundență în toate gospodăriile agricole și este accesibilă ca preț, deși, desigur, utilizarea biomasei în calitate de combustibil presupune implicarea a mai multor forțe de muncă pentru colectarea, procesarea, transportarea și arderea acesteia, ceea ce nu e neapărat un lucru rău, însemnând și noi locuri de muncă. Această nouă industrie, a biocombustibilului, a generat în Moldova sute de locuri noi de muncă pe parcursul ultimilor 5-6 ani.

Interviu realizat de Vitalie Condritch pentru Buletinul Electronic al Proiectului Energie și Biomasă

URL surs?: <https://mec.gov.md/ro/content/interviu-legea-privind-utilizarea-energiei-regenerabile-care-sunt-prevederile-acesteia-si-ce>